

OPONENTSKÝ POSUDEK NA ROČNÍKOVOU PRÁCI

Název práce: Móda a tanec urozených dam ve vrcholném a pozdním středověku

Autorka práce: Anežka Počtová

Obsahová stránka

Autorka práce si zvolila téma, jímž navazuje na svůj dlouholetý zájem – historický tanec a jeho dobové souvislosti. Jak sama píše v úvodu, ročníková práce se jí stala příležitostí k tomu, dosud posbírané střípky znalostí uchopit vědoměji a systematictěji. Tento záměr se jí podařilo naplnit vrchovatou měrou. Přestože ve své práci pojednává jak o módě, tak o tanci (což jsou témata, která by vystačila na dvě samostatné ročníkové práce), v obou složkách zachází až do nejmenších detailů.

Teoretickou část práce uvozuje charakteristika urozené paní ve středověku, konkrétně jejích rolí, práv a povinností. Vzniká zde plastický portrét dámy, ženy své doby, s privilegii i omezeními danými jejím postavením v tehdejší společnosti. Právě tanec, jak autorka zmiňuje, představoval jednu ze svobodnějších oblastí života žen. Roli tance jako poměrně nového fenoménu, včetně postojů společnosti k němu, ostatně v pozdější části poučeně rozebírá, a to za pomoci trefných, často jazykově půvabných dobových citací.

Když se však vrátíme ke kapitole 1.3., týkající se oděvu, i zde studentka prokazuje znalost širšího kontextu. Prostor, který věnuje například historii obchodu s látkami, barevnosti oděvů či používaným vzorům, ukazuje, že má k látce coby materiálu skutečně blízko a oděv pro ni nepředstavuje jen utilitární záležitost zahalování těla: zajímá se o celý proces vzniku oděvu od výroby sukna až po vyšíti motivu na oděvní doplněk. Následuje podrobné pojednání o součástech oděvu, bez povšimnutí nezůstane ani obuv a doplňky.

Část 1.4 věnovaná tanci je též přehledně koncipována – od postavení tance ve společnosti přes pojednání o tanečních mistrech až po druhy tance a vysvětlení základních kroků, z nichž se tance skládaly.

V praktické části práce studentka ušila dobové šaty a několik oděvních doplňků, na nichž coby motivy výšivek použila existující dochované vzory z různých míst a období. Obdivuhodným bonusem je fakt, že vše šila v ruce. Tím si bezesporu vytvořila mnohem osobnější vztah jak k celé tematice šití oděvu, tak k těmto konkrétním šatům, které jí zůstanou jako hmatatelná památka na ročníkovou práci.

Umělecká část spočívala v nastudování několika historických tanců (Kalenda Maya, Estampie Royal, Czaldy Waldy, Flos florum inter lilia, Huius sit memoria), jež studentka spolu se svým bratrem provedla v malebných prostorách zámku Radim a následně sestříhala i videozáznam z této události.

Toto komplexní propojení všech aspektů je bezesporu nejsilnější stránkou celé práce, jež je na poměry studentky 3. ročníku skutečně úctyhodným výkonem.

Formální stránka

Navzdory všem vyjmenovaným kladům je potřeba zmínit určité nedostatky formálního charakteru. Uvádím je zde hlavně coby doporučení, na co si dát do budoucna pozor v odborné maturitní práci.

Jedná se hlavně o jazykové nedostatky, přičemž nejčastější chybou je nesprávné používání čárek – na mnoha místech čárky chybí, zejména ty, jež mají z obou stran ohraničovat vloženou vedlejší větu (str.

„Jedna z reprezentativních příležitostí, kdy předvést honosné odění byl bezpochyby právě tanec“, str. 9 „Obdivuje kožešiny, které dovážel do Evropy a oděv chána“; str. 37 „Látku, ze které je můj šat ušíť jsem vybrala... str. 53 „Cíl práce, který jsem představila v úvodu jsem ve velké míře splnila...“ „Stovky hodin ručních prací, kterými jsem trávila poslední rok a studium literatury...). Jinde naopak čárky přebývají na místech, kam nepatří (str. 2 „Pro uvedení tématu této práce, je potřebné čtenáře uvést... Mimo to, to byly i nakadeřené vlasy...“, str. 8 „Kolem panovnice, byla skupina dívek...“); drobné gramatické chyby, např. str. 3 „ji byly oporou dvorní dámy“, str. 4 dochovaly se nám pouze pečetidla; použití velkých písmen v přídavných jménech, kde velké písmeno být nemá (str. 5 - Mariánský kult, str. 8 na Evropském území atd.). Najdeme i větší pravopisné chyby, str. 8 „nitěmi, které byli provazovány, str. 9 - hedvábné duše se též používali; str. 29 „Tito baviči se potulovali... Svě diváky bavily...“; na téže straně v jedné větě „lidé místo aby chodily na mši a světili svátek stále tančí“ str. 23 „historikové... si ztěžují) Občasné překlapy – v poznámce pod čarou č. 3 na str. 25 steos místo steps, o řádek dále „aft he body má nejspíše být of the body atd.“ - vybírám pouze namátkově, tyto typy chyb se v práci objevují průběžně.

Je pochopitelné, že do projektu takového rozsahu se nevyhnutelně chyby vloudí. Upozorňuji na ně zejména proto, že práce dle mého názoru díky své komplexnosti aspiruje na to, aby byla dále čtena, přinejmenším v okruhu amatérských milovníků historického tance a módy. Právě pro případ dalšího šíření je však potřeba udělat opravdu pečlivou jazykovou korekturu.

Druhé doporučení se týká citování. Studentka ho ovládla výborně, zdroje využila a propojila velmi dovedně a všechny je uvádí až s úzkostlivou poctivostí. Právě tím je však text na některých místech až příliš zatěžkán – neustále odkazování na tytéž zdroje (zvláště když jsou autorky tři a jejich jména se stále dokola v plném znění zmiňují) při čtení působí poněkud rušivě, příkladem může být str. 3 (Dvořáčková-Malá a Zelenka) či první dva odstavce na str. 5 (Bravermanová a spol.) – zvláště když je v jednom odstavci například pět myšlenek a za každou z nich následuje odkaz na autora, je text opravdu hodně „rozsekaný“. Rady, jak to lze řešit lépe, jsou mimo rozsah tohoto posudku, ale příkladem, kde text lépe „dýchá“, je například strana 6. U některých typů informace, např. na str. 8 u původu hedvábné látky, je zbytečné použití uvozovek, totéž v odstavci o kovu na konci strany. Naopak třeba na str. 24 citace ze Zíbrta („tyto radovánky...“) je pro svou zvláštní formulaci přesně tím, co se hodí na přímou citaci v uvozovkách.

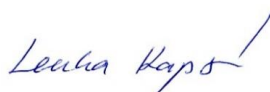
V úvodu práce působí zvláště použití budoucího času, kde studentka píše, co udělá – nejde již o návrh, práce je hotova, a proto v úvodu – jako tomu bývá u knih – autor nezmiňuje, co udělá, ale co udělal, případně co čtenář v které kapitole najde.

Poslední drobností, které bych doporučovala se vyhnout, jsou odstavce o pouhé jedné větě, např. na str. 22, str. 26.

Jsem si vědoma, že tyto výtky jsou na VŠ úrovni, což je však dáno tím, že sama tato práce již vysokou úroveň má, a věřím, že připomínky mohou její autorku posunout dále. Jedná se navíc ve všech případech o formální detaily – obsahově textu není co vytknout.

Práci ráda doporučuji k přijetí.

V Praze dne 29. 5. 2024

Lenka Kapsová